

Programmet – Aktuellt produktion och bränslen

Avfallsförbränningsskatten och andra styrmedel – Erik Thornström

- Hur går det med tillämpningen?
- Vilka förändringar vill vi se?

Status biobränslen och avfall – Raziye Khodayari

- Trender, tillgång och omvärld
- Hållbarhetskriterier

Tillämpningsproblem med avfallsförbränningsskatten och förslag om biooljeskatt

Erik Thornström

Ansvarig skatter, styrmedel, energianvändning och resurseffektivitet

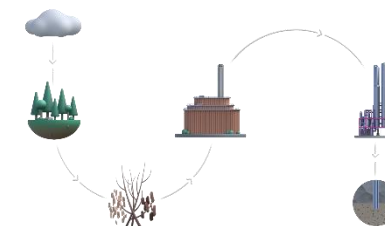
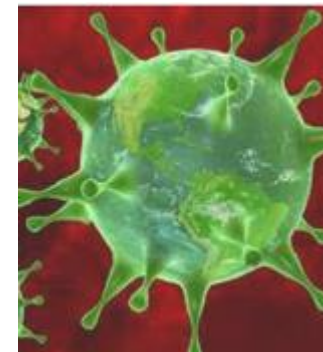
Corona-krisen innebär förseningar av policyförslag men många policyprocesser fortgår...

Styrmedelsrelaterade remissvar Energiföretagen svarat på under våren som berör fjärr- och kraftvärmen:

- Elcertifikatsstoppregel och kontrollstation 2019
- Förslag om auktionssystem för bio-CCS m.m. (Klimatpolitiska Vägvalsutredningen)
- Förslag till ny lagstiftning om handel med utsläppsrätter
- Biogasmarknadsutredningens förslag (SOU 2019:63)

Och EU-kommissionen har haft ett 20-tal konsultationer om energirelaterade frågor under våren kopplat till "Gröna given" och EU:s höjda klimatmål....

Men nu över till avfallsförbränningsskatten...

Tillämpningsproblem med avfallsförbränningsskatten

- Avfallsförbränningsskatten trädde i kraft den 1 april
- Inför ett branschinformationsmöte med Skatteverket den 12/3 ställdes många tillämpningsfrågor som besvarats av SKV efterhand
- Skatteverket hittills genomgående lämnat negativa svar vad gäller frågor om avgränsningar och avdragsrätt m.m.
- Skatteverkets tolkningar kan i nuläget beräknas innebära ökat skatteuttag på långt över 100 mkr/år jämfört med propositionens konsekvensanalys

Tillämpningsproblem avfallsförbränningsskatten

– exempel

- RT-flis bedöms skattepliktigt om spik eller målarfärgrester finns kvar (trots att det är elcertifikatsberättigat)
- Skatt ska betalas för avfall även om det *inte* förbränns
- Avdrag medges inte för vattenånga som lämnar anläggningen med rökgaserna
- Avfallsvatten beskattas trots att det inte kan förbrännas
- Dubbelbeskattning för avfallsrester som deponeras inom en anläggning (både förbrännings- och deponiskatt)

Undantag från skatt för ”biobränsle”

- Utgångspunkt i elcertifikatsförordningens biobränsledefinition som kräver utsorterat avfall.
- Begreppet ”osorterat avfall” ska tolkas enligt rättspraxis (hänvisning till dom i Kammarrätten i Jönköping i mål nr 12-15, 2016-04-04)
- *”om fossilt material inte helt har skiljts från icke-fossilt material av biologiskt ursprung så ska materialet anses utgöra osorterat avfall t.ex. plastrejekt och gummigranulat”*
- I praktiken krävs därmed en utsorterad ren biogen fraktion
- Rättsfallen har egentligen liten bäring på RT-bränslen då de avser avfallsfraktioner med mycket lägre biogent innehåll

Hur kan man skattedeklarera RT-flis?

- Om ej deklarerar risk för skattetillägg (15%+ränta)
- **Alt. 1:** "Öppet yrkande" och hänvisa till att RT bedöms som elcertifikatsberättigat av Energimyndigheten m.m. och därför ej deklarerar
- **Alt. 2:** Deklarera RT-volymer och beroende på fortsatt rättstillämpning i efterhand begära omprövning/rättelse
- Överpröva beslut av Skatteverket till förvaltningsdomstol
- Begära förhandsbesked hos Skatterättsnämnden (innan transaktion/deklaration skett)

 Skatteverket

Anmälan
Avfallsförbränningsskatt 705

Datum

Skatteverket
771 83 Ludvika

Anmälan om registrering som skyldig att betala skatt enligt skatteförarandelagen (2011:1244), SFL.
Siffrorna hänvisar till upplysningar på andra sidan.
Obs! Ni kan inte lämna övriga upplysningar på denna blankett.

Allmänna uppgifter

Namn eller Firma	Person-/Organisationsnummer
	Telefon (även riktnummer)
Kontaktperson	Telefon (även riktnummer)
E-postadress	

Verksamheten börjar/har påbörjats

Datum	1 Beräknad nettoskatt per år 2
-------	--------------------------------

Typ av verksamhet 3

☐ Avfallsförbränningsanläggning	☐ Samförbränningsanläggning 5
--	--

Uppge den eller de anläggningar där avfallsförbränningen sker 6

Namn och adress

Vad gör vi inom Energiföretagen kring skatten?

- Fortsatt dialog med Skatteverket i ännu öppna frågor (rökgaskondensat, matavfallsrejekt m.m.)
- Inväntar kompletterat ställningstagande från Skatteverket om beskattning av RT-flis
- Styrmedelsgruppen värme i utökat format haft flera extra avstämningsmöten under våren
- Branschkoordinering av argument i "öppna yrkanden"
- Branschkoordinering rättsprocesser?
- Förberedelse för hemställningar om lagändringar
- Hemställan i vintras till Finansdepartementet om lagändring gällande dubbelbeskattningssituationen
- Energiföretagen driver att avfallsförbränningsskatten ska avskaffas!

Skatteverkets utvärdering av avfallsförbränningsskatten

- Skatteverket har regleringsbrevsuppdrag att genomföra en bred utvärdering av avfallsförbränningsskatten
- Uppdraget ska redovisas senast den 31 oktober 2021
- Energiföretagen Sverige och Avfall Sverige har haft ett första gemensamt möte med Skatteverkets projektledare för utvärderingen
- Skatteverket planerar ett bredare branschmöte preliminärt i november
- Huvuddelen av utvärderingsarbetet planeras ske under hösten 2020/våren 2021
- Tillämpningsfrågor som kräver lagändringar ej primär del i utvärderingen

Förslag om biooljeskatt för uppvärmning

- Energi- och koldioxidskatt för grödebaserade biooljor för uppvärmning på samma nivå som för fossila bränslen fr.o.m. 2020
- Statsstödgodkännande bedöms inte kunna erhållas efter 2020
- Regeringen bedömer att fossilbränsleanvändningen och CO₂-utsläppen kommer att öka med förslaget
- Påverkar primärt spetslast- och reservbränslen där RME har varit vanligaste biooljekategorin som nu föreslås beskattas
- Remisstid 30/4-1/6.
- Risk att fler biooljor kommer omfattas när EU:s energiskattedirektiv ses över 2021

Hur kan det komma sig att grödebaserad bioolja nu föreslås beskattas?

- Grödebaserade biooljor är ett så kallat skattepliktigt biobränsle enligt EU:s energiskattedirektiv
- Nuvarande statsstöds godkännande löper ut vid årsskiftet
- Nuvarande energi- och miljöriktlinjer i statsstödsreglerna anger att statsstöd för grödebaserade biooljor ska fasas ut till 2020
- Men dessa statsstödsriktlinjer kommer behöva förlängas med minst 2 år
- Energimyndigheten har konstaterat risk för "överkompensation" av grödebaserade biooljor i två senaste övervakningsrapporterna
- Regeringen har valt att inte vidta någon åtgärd trots att det egentligen krävs av EU-kommissionen...

Förslag gällande biogas och biogasol för uppvärmning

- Skattebefrielse för biogas och biogasol begränsas till att endast gälla för bränslen som inte är framställda av livsmedels- eller fodergrödor.
- En förutsättning skattebefrielse är att bränslet omfattas av ett anläggningsbesked, där regelverket utökas till gasformiga biobränslen.
- Kontrollsystem krävs som visar att bränslet inte är framställt av livsmedels- eller fodergrödor.
- Med livsmedels- eller fodergrödor avses stärkelserika grödor, sockergrödor eller oljegrödor som produceras på jordbruksmark som huvudgrödor.
- Innefattar inte restprodukter och avfall, material som innehåller både cellulosa och lignin, eller mellangrödor som inte kräver att ytterligare mark tas i anspråk.

Energiföretagens preliminära synpunkter på biooljeskatteförslaget

- Avstyrker skatteförslaget då det motverkar uppsatta energi- och klimatpolitiska mål
- Ansökan till EU om förlängd skattebefrielse bör ske på motsvarande sätt som skett för biodrivmedel
- Försenar och fördyrar kvarvarande utfasning av fossil olja i spetslast- och reservproduktionsanläggningar.
- Positivt med skattebefrielse för biogas och biogasol och tillstyrker krav på anläggningsbesked.

Tack för idag!
Hör gärna av dig.

Erik Thornström

Ansvarig skatter, styrmedel, energianvändning och
resurseffektivitet

erik.thornstrom@energiforetagen.se

046 70 164 44 57

Programmet – Aktuellt produktion och bränslen

Avfallsförbränningsskatten – Erik Thornström

- Hur går det med tillämpningen?
- Vilka förändringar vill vi se?

Status biobränslen och avfall – Raziye Khodayari

- Trender, tillgång och omvärld
- Hållbarhetskriterier

Status biobränslen och avfall

Raziyeh Khodayari, Miljö, hållbarhet och energitillförselfrågor

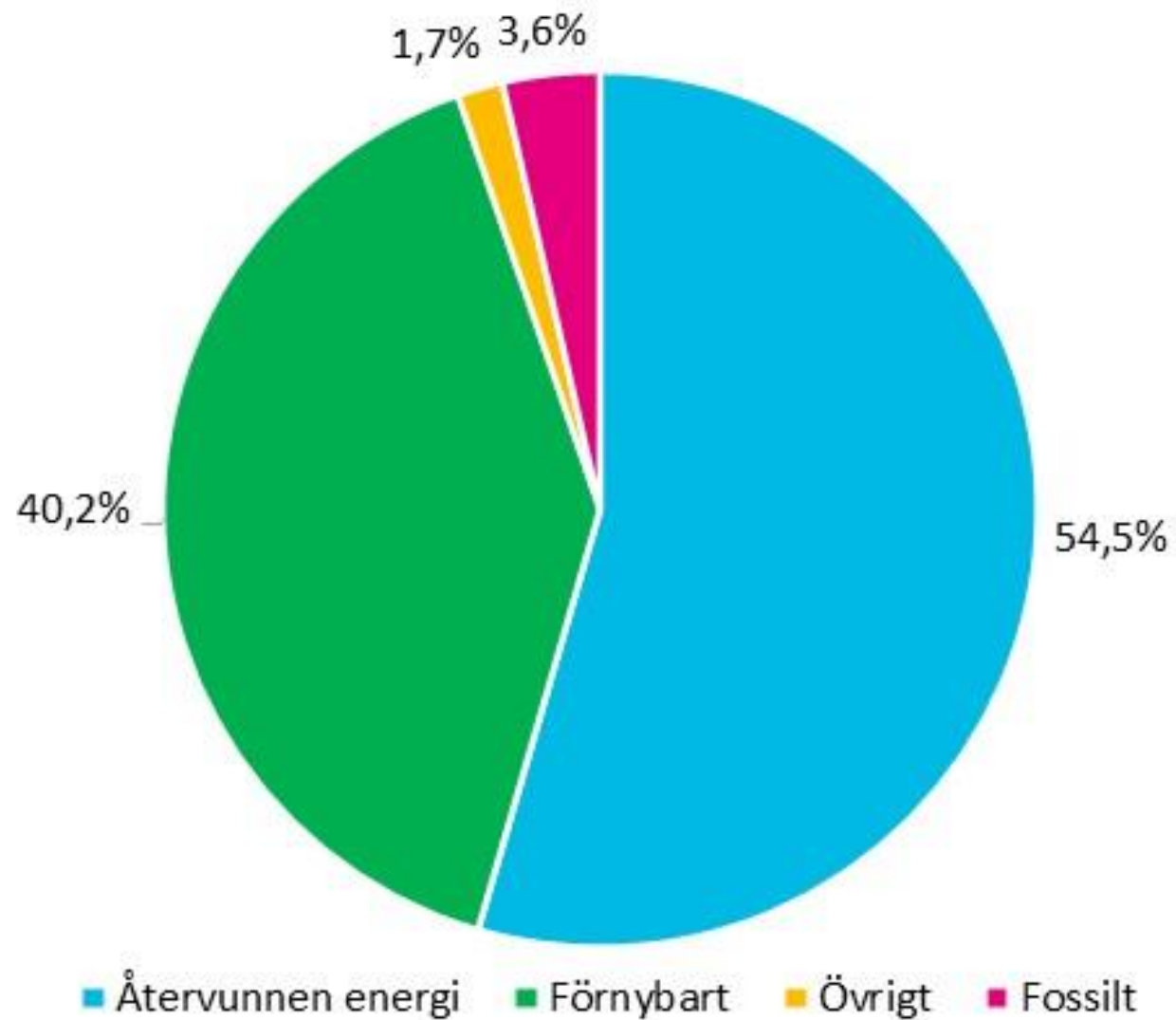
28 maj 2020

Vad händer inom EU och Sverige?

- Det aktuella läget för biobränslen och avfall
- Trenderna de senaste åren och branschens statistik för 2019
- Bränsletillgången på marknaden?
- Vad händer i omvärlden och vilka utmaningar har vi på kort och lång sikt?
- Status för genomförandet av hållbarhetskriterierna i svensk lagstiftning

Energitillförsel till fjärrvärme, 2019

Källa: Trädbränsleföreringen

Biobränslen

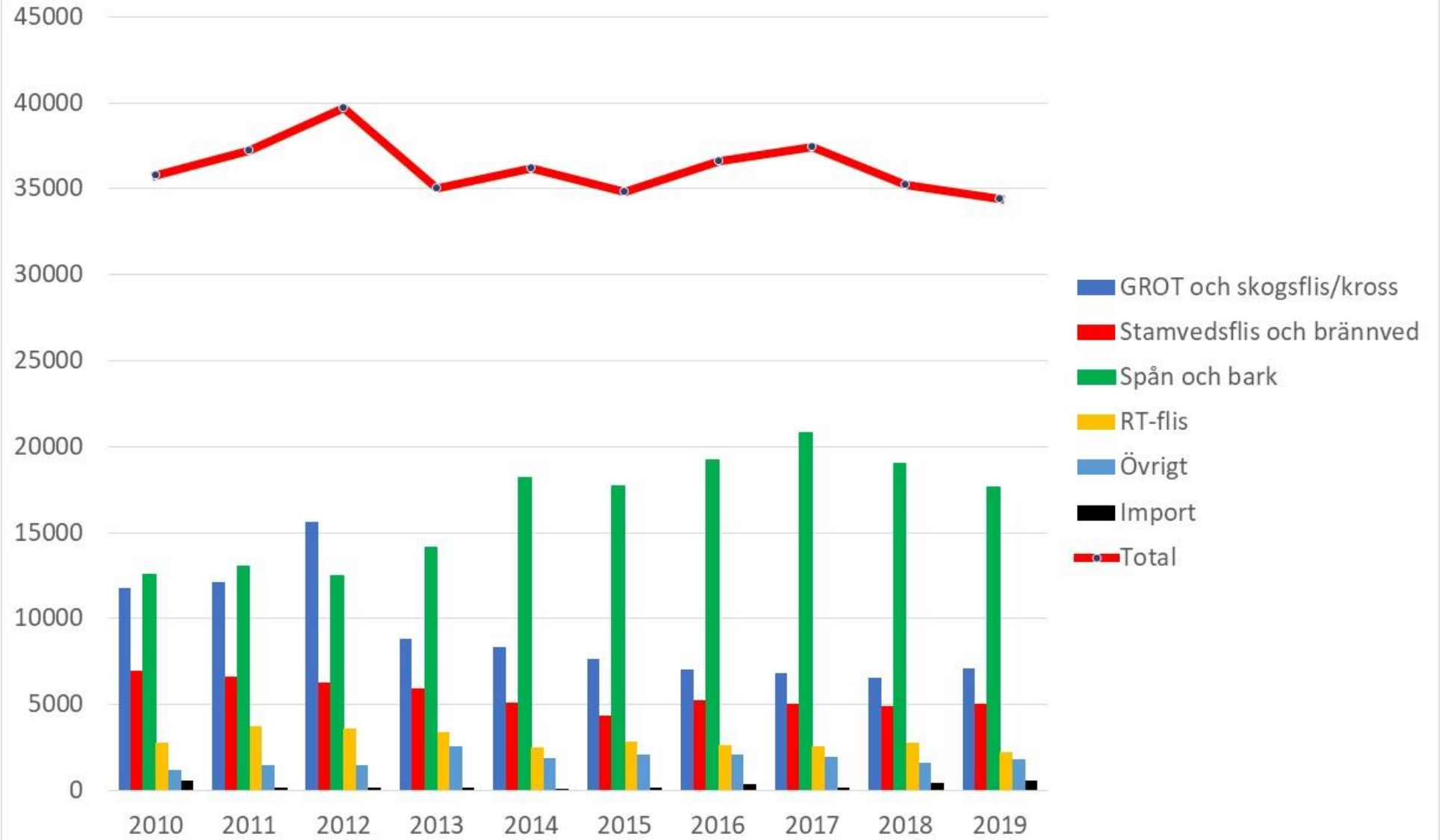
EUs ”Hållbar finans” påverkar möjligheten till gröna lån

- Inte tvingande standard eller en uteslutande lista
- Förhindra finansiella institut att marknadsföra sina produkter som gröna utan att leva upp till hållbarhetskriterier
- Systemet bedöms ändå kunna få en normerande effekt
- 6 områden: **minska klimatutsläpp**, klimatanpassning, hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser, **cirkulär ekonomi**, **förebyggande och kontroll av föroreningar** samt **skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem**
- En aktivitet som väsentligt bidrar till minst ett av målen samtidigt som den inte väsentligt skadar något av de andra målen kan klassas som miljömässigt hållbart

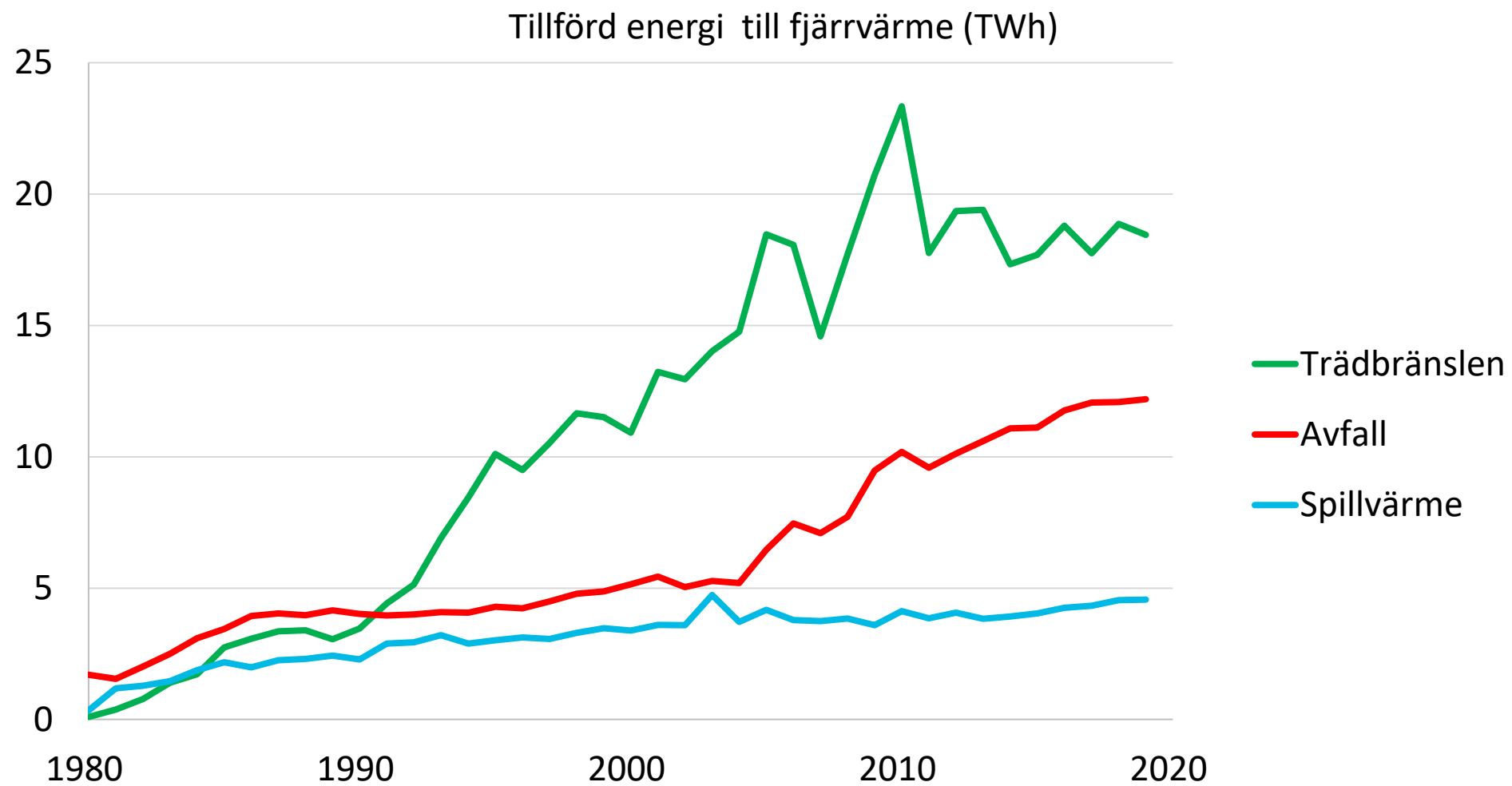
Biobränslen- vad händer inom EU och Sverige?

- **EUs ”Hållbar finans” påverkar möjligheten till gröna lån**
- Gräns för klimatutsläpp
 - 30 g CO₂ekv/kWh fjärrvärme, minskar 5 % årligen till noll-utsläpp 2050
 - 100 gCO₂ekv/kWh el, minskar 5 % årligen till noll-utsläpp 2050
- Kraftvärme och fjärrvärmenät enligt definitioner i Energieffektiviseringsdirektivet (EED)
- **Strategi för biologisk mångfald**
- **Genomförandet av Förnybartdirektivet i svensk lagstiftning**
- Flera remisser har varit på gång under 2020 bland annat Biogasmarknadsutredningen och Utredning om hållbar slamhantering,

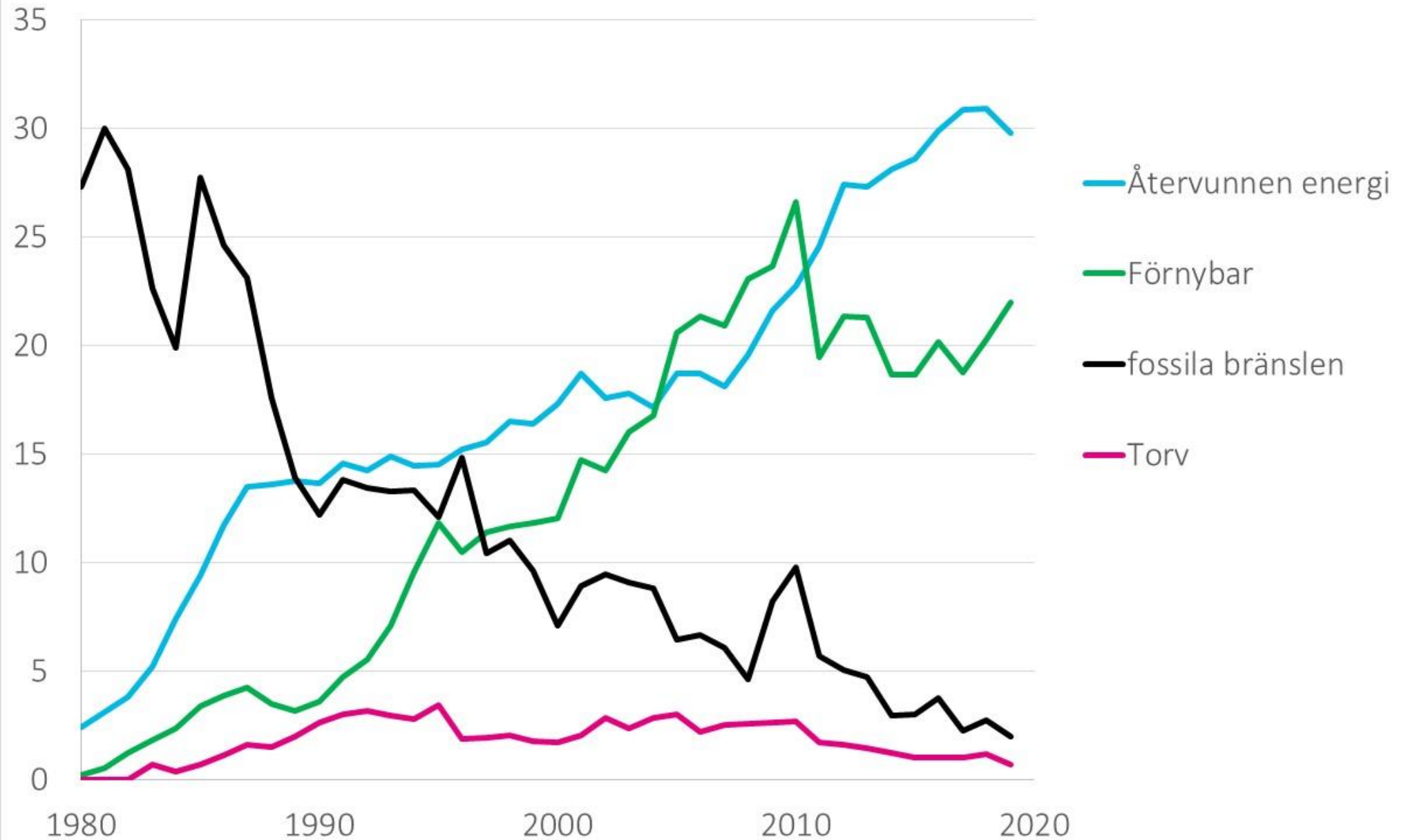
Leveranser av skogsbränsle (GWh)

Källa: Trädbränsleföreringen

Tillförd energi till fjärrvärme 1980-2019 (TWh)

Energimyndighetens utredning av vissa genomförandefrågor i det omarbetade förnybartdirektivet

Läget idag

- Utredning av vissa genomförandefrågor i det omarbetade förnybartdirektivet - **Deluppdrag 2 om kontroll avseende hållbarhetskriterier och kriterier för minskade växthusgasutsläpp** rapporterades till regeringen 6 december 2019
- Energimyndigheten fick den 5 mars i uppdrag av regeringen att utöka det befintliga systemet för hållbarhetskriterierna att omfatta fasta och gasformiga biobränslen för el, värme och kyla
- Kontrollsystem måste vara på plats senast 30 juni 2021
- Samordningsmöte med Skogsindustrierna, Trädbränsleförbundet och Svebio 11 maj

Frågor som behöver utredas

- Begreppen anläggning och sammanlagd installerad effekt behöver definieras
- Beräkningsregler och normalvärden för växthusgasminskning
- Nya krav på massbalansregleringar (energiinnehåll och fukthalt)
- Tillgängliggörande av information om leverantör på myndighetens/företagens hemsidor
- Anpassningar i angränsande lagstiftning
- Vägledning och föreskrifter
- Skogsbiomassa från mark som används för infrastrukturella ändamål
- Övervakning av certifieringsorgan för certifiering av oberoende granskare

Avfallsbränslen

EUs ”Hållbar finans” påverkar möjligheten till gröna lån

- Inte tvingande standard eller en uteslutande lista
- Förhindra finansiella institut att marknadsföra sina produkter som gröna utan att leva upp till hållbarhetskriterier
- Systemet bedöms ändå kunna få en normerande effekt
- 6 områden: **minska klimatutsläpp**, klimatanpassning, hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser, **cirkulär ekonomi**, förebyggande och kontroll av föroreningar samt skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem
- En aktivitet som väsentligt bidrar till minst ett av målen samtidigt som den inte väsentligt skadar något av de andra målen kan klassas som miljömässigt hållbart

EUs ”Hållbar finans” påverkar möjligheten till gröna lån

- Energiåtervinning av farligt avfall är klassad som ”grön aktivitet”
- Energiåtervinning av övrig icke-återvinningsbart avfall är inte klassad som ”grön aktivitet”
- Det finns risk att energiåtervinning av icke-farligt avfall som inte går att materialåtervinna hamnar i ett mellanläge
- Möte med DG-Envi den 28 januari i Bryssel och 25 maj webbmöte tillsammans med Finsk Energi
- Inom tre år måste de definiera ”bruna aktiviteter”.
- Det kan finnas utrymme att definiera energiåtervinning av restavfall som grön energi när KOM börjar med att ta fram indikatorer för cirkulär ekonomi.

Avfall och Corona

- Energiföretagen har haft dialog med regeringen och genom olika kanaler med EU-Kommissionen för att förhindra att hushållsavfall klassas som farligt smittförande avfall
- EU-KOM har publicerat vägledningar på sin hemsida
- Dialog med Energimyndigheten om försörjningssäkerhet
- Enkäter om avfall, RT-flis, bioenergi och spillvärme med tidsperspektiv hösten 2020/våren 2021 skickas till relevanta aktörer

Certifiering av byggnader och avfall

- ✓ Energiföretagen tar fram och publicerar Miljöbyggnads Excel-fil
- ✓ Frågor om spillvärme, värme från värmepumpar, avfallsgaser
- Energiåtervinning av avfall fortfarande en knäckfråga i Miljöbyggnad
- ✓ Men mer fokus på avfallshantering och avfallssystemet i SGBCs certifieringssystem
- ✓ Mer fokus på produkt- och byggfasen för byggnader vilka står för merparten av miljöpåverkan i ett LCA-perspektiv (80% nya byggnader)
- Andra knäckfrågor: SGBC blandar ihop bokförings- och konsekvensperspektiv, har felaktiga systemgränser och fokuserar på köpt energi i stället för använd energi

Delegationen för Cirkulär Ekonomi

- Har gett regeringen rekommendationer om fokusområden
- Har på gång fem expertgrupper bland annat för utökat producentansvar, stärkt spårbarhet och cirkulära designprinciper
- Vi har frågat om att bilda en expertgrupp för giftfria produkter

Styrmedel för minskad klimatpåverkan från plast

- Utredning på uppdrag från Naturvårdsverket
- Minska klimatpåverkan från plast, öka andelen bio- och återvunnen plast
- Skatt på plastråvara, främst importerad plast, medan plast som produceras i Sverige och exporteras till andra länder undantas
- Skatt på plastprodukter
- Utredningen har tittat på flera aspekter bland annat risk för läckage av klimatgaser p g a att industrin flyttar

Utvärderingskriterium	Råvaruskatt	Produktskatt
	En plastskatt tas ut av dem som producerar plastråvara i Sverige. Samtidigt beskattas importerad plastråvara lika mycket. Biobaserad plast och återvunnen plast får sänkta skattenivåer.	En plastskatt sätts på ett urval av plastprodukter som står för en stor del av plastanvändningen i Sverige när dessa sätts ut på marknaden. Detta gäller både importerade produkter och produkter som har tillverkats i Sverige. Biobaserad plast och återvunnen plast får sänkta skattenivåer.
Måluppfyllelse	2	2
Kostnadseffektivitet	2	2
Statsfinansiella kostnader	3	1
Genomförbarhet	3	2
Incitament till teknisk utveckling	3	2
Koldioxidläckage	1	2
Fördelningseffekter på olika branscher	1	2
Summa	15	13

<https://naturvardsverket.se/Om-Naturvardsverket/Publikationer/ISBN/6900/978-91-620-6928-5/>

Energiåtervinning av avfall- dialog med Naturvårdsverket

Hur kommunicerar vi utsläpp från energiåtervinning av avfall?

Naturvårdsverket

53 procent av fjärrvärmes utsläpp kommer från avfall

<https://www.naturvardsverket.se/Sa-mar-miljon/Statistik-A-O/Vaxthusgaser-utslapp-fran-el-och-fjarrvarme/>

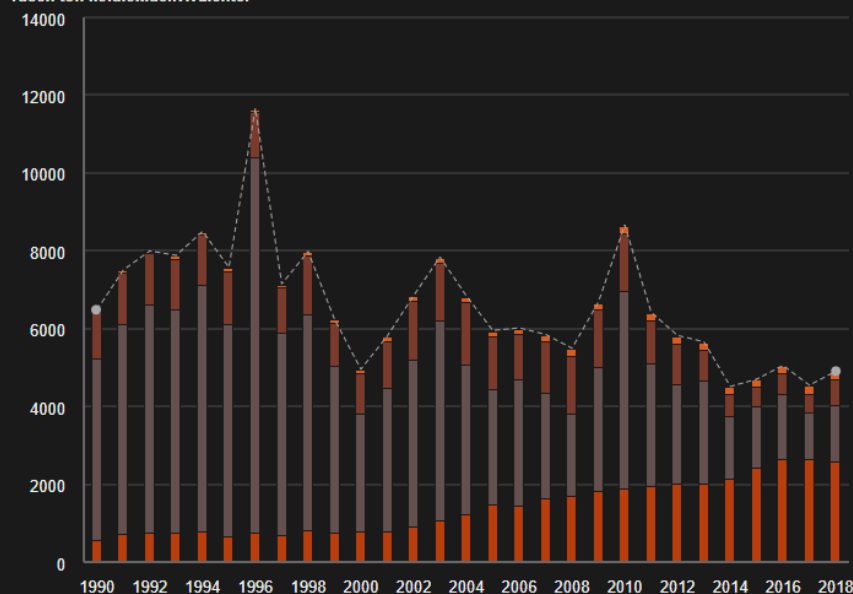
Bränslebyte har gett lägre utsläpp av växthusgaser från el och fjärrvärme

DIAGRAM

TABELL

LADDA NER

Tusen ton koldioxidekvivalenter

Utsläpp av växthusgaser från el- och värmeproduktion 1990–2018

Naturvårdsverket

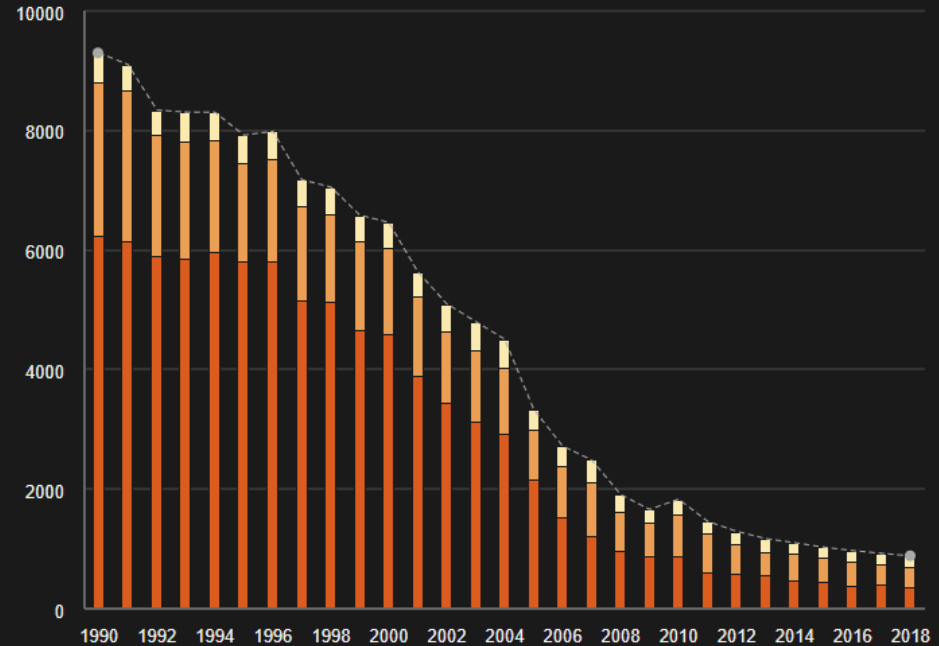
“Utsläppen av växthusgaser från egen uppvärmning av bostäder och lokaler har minskat kraftigt med 90 procent sedan 1990. Minskningen beror på att egen uppvärmning med olja har ersatts av främst fjärrvärme och värmepumpar bl.a. beroende på ökade skatter och oljepris. Denna omställning har bidragit mest till minskningen av Sveriges totala växthusgasutsläpp.”

<https://www.naturvardsverket.se/Sa-mar-miljon/Statistik-A-O/Vaxthusgaser-utslapp-fran-uppvarmning-av-bostader-och-lokaler/>

Utsläpp av växthusgaser från egen uppvärmning av bostäder och lokaler

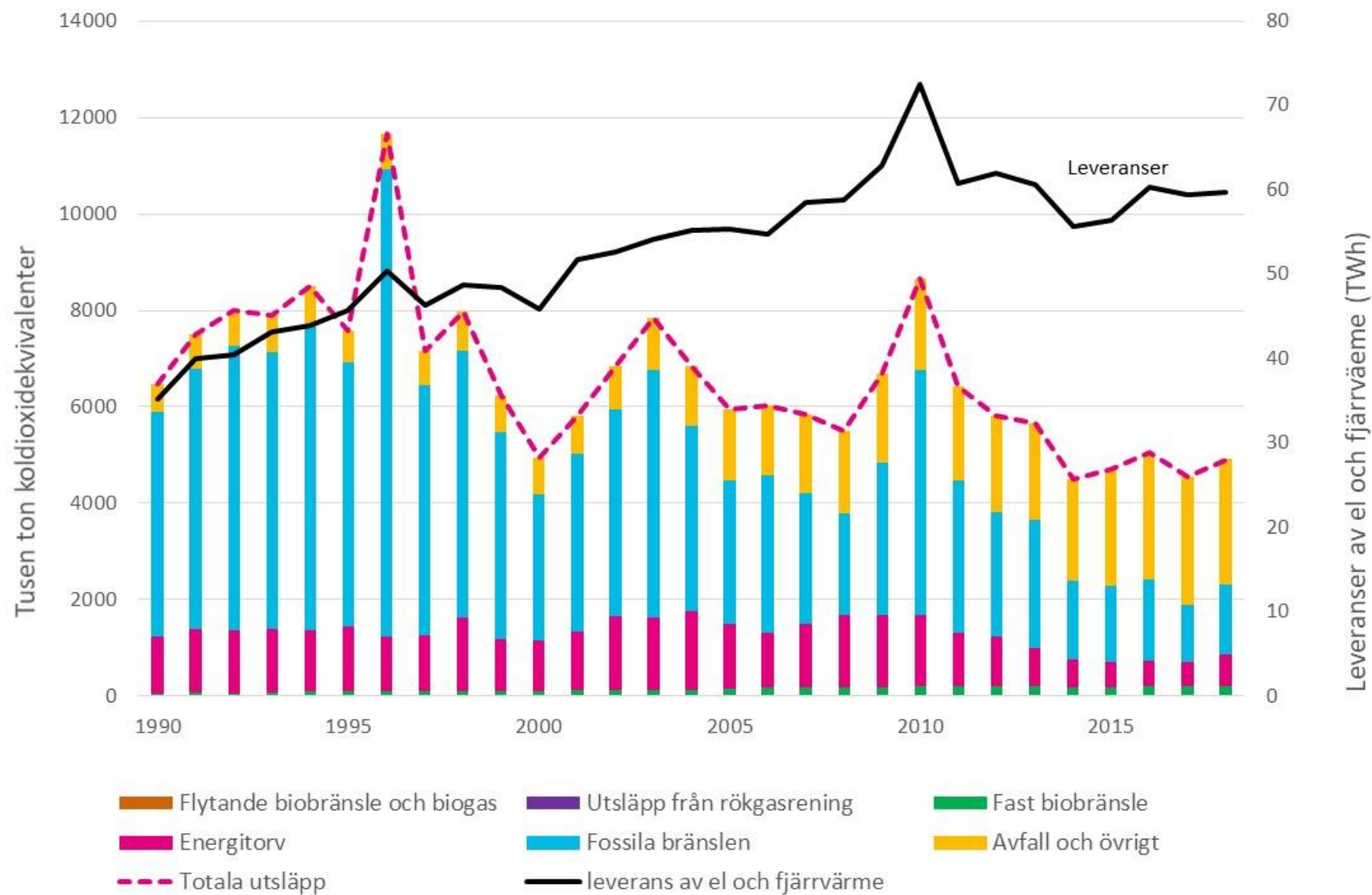
DIAGRAM TABELL LADDA NER

Tusen ton koldioxidekvivalenter

Utsläpp av växthusgaser från egen uppvärmning av bostäder och lokaler 1990–2018

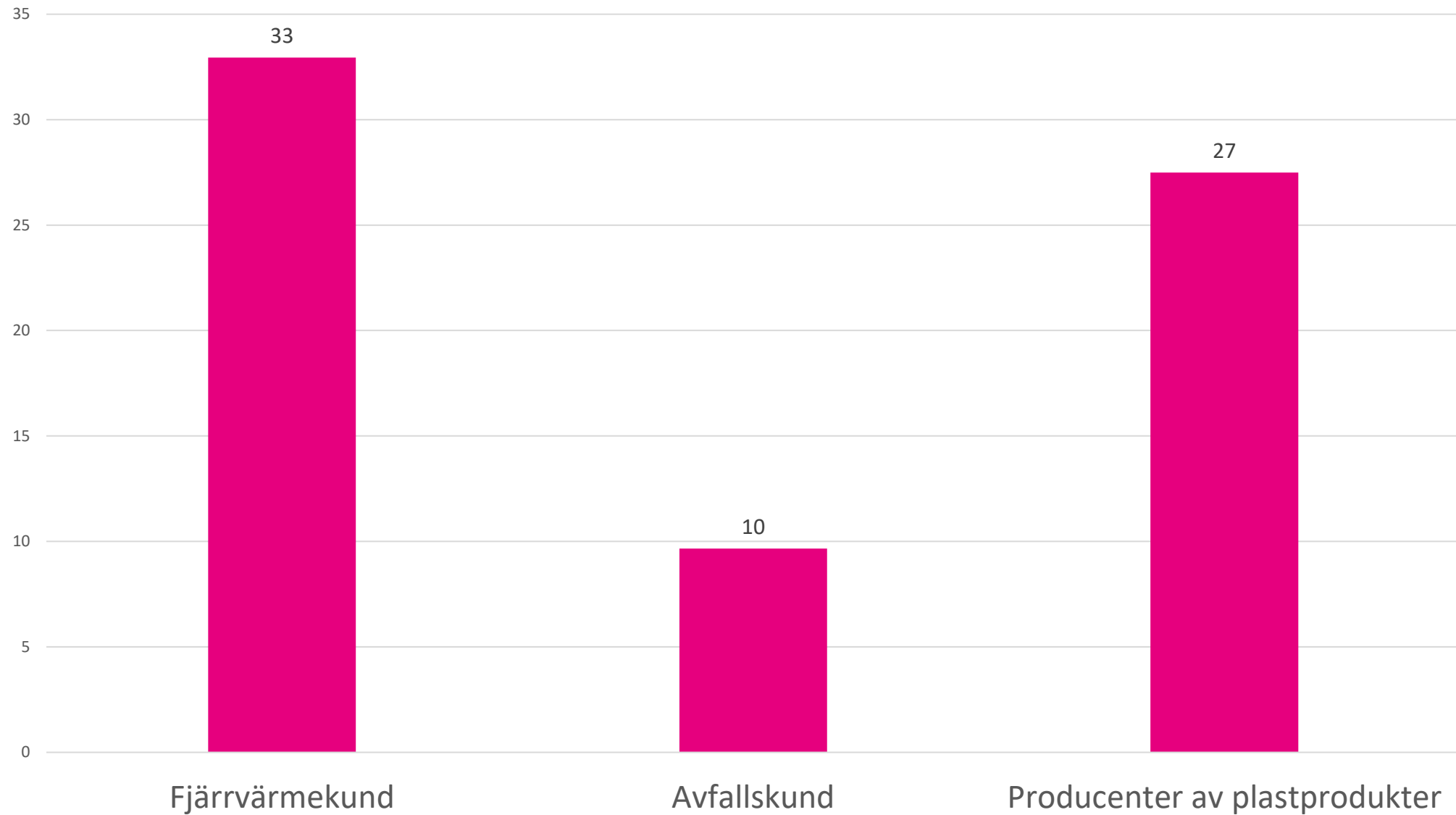
Energibranschens leveranser och utsläpp av växthusgaser

PCR för miljövärdering av el, ånga och hetvatten

- “The burdens of the incineration process that destructs the waste shall be allocated to the waste generator (according to the Polluter Pays allocation method)”
- “whereas equipment and processes needed to recover and make use of the recovered heat, used for e.g. district heat, electricity production, steam production etc. energy ware shall be allocated per kWh of these products.”

Fördelning av utsläpp av klimatgaser från svensk fjärrvärme, 2018 (gCO₂ekv/kWh)

Energimyndighetens utredning av vissa genomförandefrågor i det omarbetade förnybartdirektivet

Två krav behöver uppfyllas från 30 juni 2021

Energi från biomassa, biodrivmedel och flytande biobränslen kan räknas in i nationella kvoter för förnybar energi och få finansiellt stöd endast om de uppfyller

- hållbarhetskriterierna och
- kriterierna för minskade växthusgasutsläpp.

Kraven gäller anläggningar som producerar el, värme och kyla men varierar för olika bränslen och anläggningar

Biomassa

- Den biologisk nedbrytbara delen av produkter, avfall och restprodukter av biologiskt ursprung från skogsbruk och jordbruk, inklusive material av vegetabiliskt och animaliskt ursprung
- Den biologisk nedbrytbara delen av avfall, industriavfall och kommunalt avfall

Hållbarhetskriterierna utgår från riskbedömning

- Kraven gäller endast anläggningar större än 20 MW biomassa och 2 MW biogas
- Fast kommunalt avfall: inga krav
- RT-flis: endast kriterier för minskade växthusgasutsläpp, ingen krav på hållbarhet
- För övriga biomassor två sätt att visa hållbarhet
 - Uppfyller krav enligt nationell lagstiftning som är anmäld till och godkänd av EU- Kommissionen?
 - Uppfyller krav enligt frivilliga nationella eller internationella certifieringssystem godkänt av EU- Kommissionen
- Det är låg risk att fasta och gasformiga biobränslen med Svenskt ursprung inte uppfyller HB-kraven
- Största risker är spårbarhet och verifiering i produktionskedjan

Kriterierna för minskade växthusgasutsläpp

- Fast kommunalt avfall: **inga krav**
- Biomassa- och biogasanläggningar: **Endast nya anläggningar som kommer i drift efter 2021**
- RT-flis: endast kriterier för minskade växthusgasutsläpp
- Klimatbesparingar
 - 70% för nya anläggningar efter 1 januari 2021
 - 80% för nya anläggningar efter 1 januari 2026

Energimyndighetens bedömning

- Flera risker kan bedömas vara låga för en stor andel av de fasta och gasformiga biobränslen som används för produktion av el, värme och kyla i Sverige
- Importerade bränslen kan innebära högre risk
- Kraven på kontroll bör vara anpassade till den variation som finns bland dessa råvaror, bränslen och försörjningskedjor
- Förenkla för aktörer och myndigheter genom att finna lösningar inom ramen för vad som är möjligt enligt direktivets krav
- Inga extra krav bör införas
- Rapportering av icke verifierad mängd

För skogsbränsle krävs spårbarhet

- Stamvedsflis
- Grot
- Träddelsflis
- Stubbar
- Brännved
- Park- och trädgårdsrester
- träpellets, träbriketter, träpulver

Kontrollsystem för hållbarhet

Hållbarhetsbesked

- Den användare som uppfyllt kraven ansöker och får ett hållbarhetsbesked från myndigheten
- Om man har fått leveranser från en leverantör med godkänt leverantörsbesked räcker det att göra riskbedömning för kedjor efter leverans skett.

Leverantörsbesked

- En leverantör kan ansöka och får ett leverantörsbesked från myndigheten

Kontrollsystem för hållbarhet

- Ingen krav på oberoende granskning till första insamlingspunkt.
Därefter krav på oberoende granskning
- Berättigande till finansiellt stöd kräver korrekt och tillförlitlig information och skydd mot bedrägerier
- Samordning med rapportering till avgränsande lagstiftning

EU-ETS

Elcertifikat

Skattelagstiftning

Frågor som behöver utredas

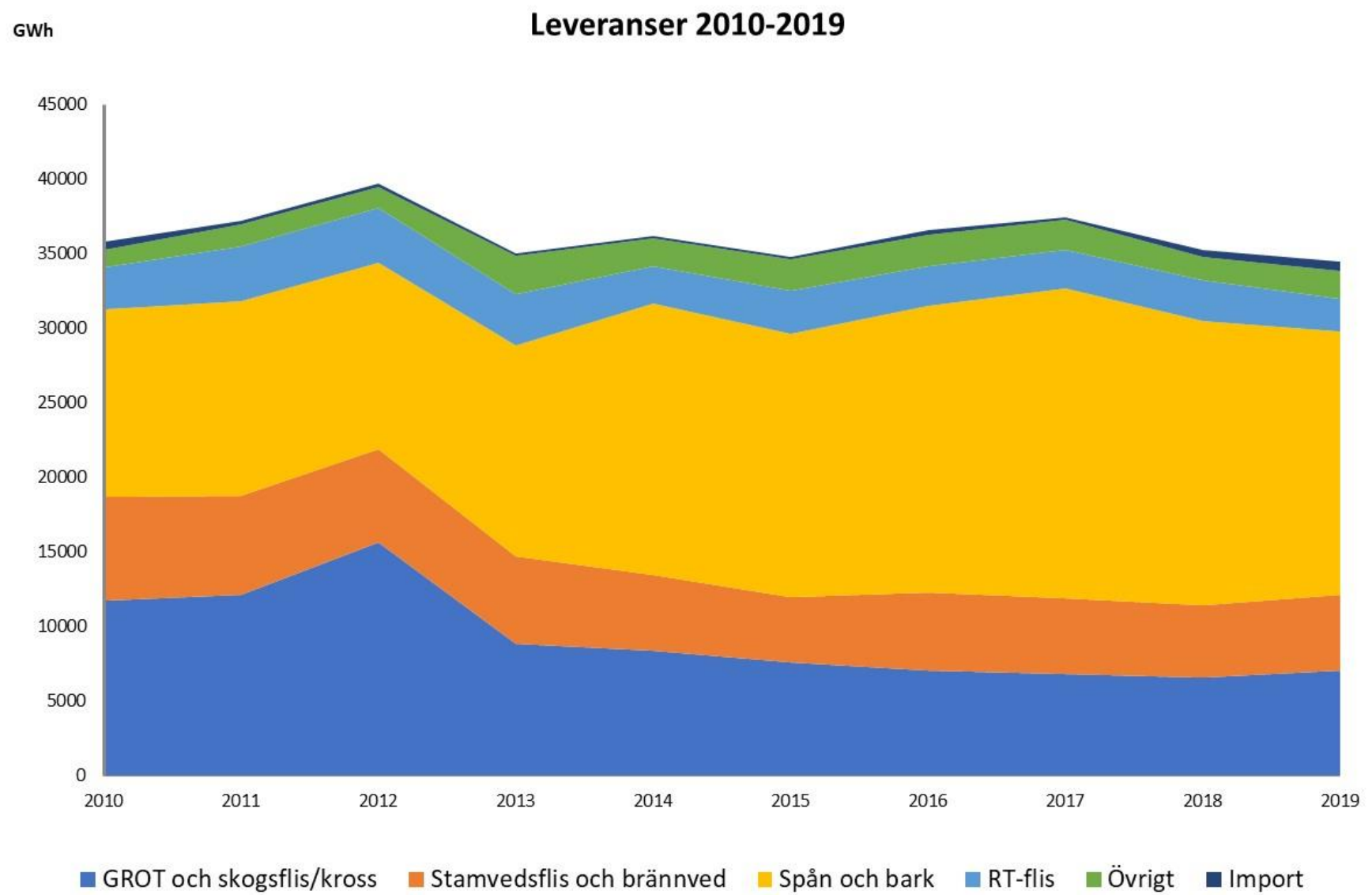
- Begreppen anläggning och sammanlagd installerad effekt behöver definieras
- Beräkningsregler och normalvärden för västhusgasminskning
- Nya krav på massbalansregleringar (energiinnehåll och fukthalt)
- Tillgängliggörande av information om leverantör på myndighetens/företagens hemsidor
- Anpassningar i angränsande lagstiftning
- Vägledning och föreskrifter
- Skogsbiomassa från mark som används för infrastrukturella ändamål
- Övervakning av certifieringsorgan för certifiering av oberoende granskare

Branschens engagemang behövs i det fortsatta arbetet

Definition fast kommunalt avfall enligt förslag till Miljöbalken

”Med kommunalt avfall avses i denna balk avfall från hushåll och sådant avfall från andra källor som till sin art och sammansättning liknar avfall från hushåll, dock inte

1. avfall från tillverkning,
2. avfall från jord- och skogsbruk,
3. avfall från fiske,
4. avloppsslam och annat avfall från avloppsnät och avloppsrening samt avfall från septiktankar,
5. bygg- och rivningsavfall, och
6. uttjänta bilar.”

Källa: Trädbränsleförbundet